

L Ö G

um

40

7. maí

breyting á jarðræktarlögum, nr. 43, 20. júní 1923.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Djettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alpingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

6. gr. jarðræktarlaganna orðist svo:

Sjerhver sá er á rjett til að fá styrk af opinberu fje samkvæmt lögum þessum, skal vera fjelagi í búnaðarfjelagi hrepps eða bæjar.

Búnaðarfjelag Íslands hefir eftirlit með öllum jarðræktarfyrirtækjum, sem unnin eru samkvæmt lögum þessum. Eftirlitið er falið trúnaðarmönnum, sem Búnaðarfjelag Íslands skipar í samráði við búnaðarsamböndin. Fjelagið fær mönnum þessum ítarleg erindisbrjef. Borgun fá þeir frá hlutaðeigandi sambandi eða hrepps-búnaðarfjelagi, eftir reglum, sem Búnaðarfjelag Íslands setur í samráði við búnaðarsamböndin.

Stjórn hrepps-búnaðarfjelaðs skal árlega færa inn á skrá samkvæmt því formi, er Búnaðarfjelag Íslands ákveður, allar jarðabætur á fjelagssvæðinu.

Bæjar og hrepps-fjelög hafa jafnan rjett og einstakir menn til styrks samkvæmt lögum þessum.

2. gr.

Skylt er að leggja 5% af styrk hvers jarðabótamanns í sjóð þess búnaðarfjelaðs, sem hann er meðlimur í, og skal Búnaðarfjelag Íslands við útreikning styrksins draga þann hluta frá og senda hlutaðeigandi búnaðarfjelagi, enda sje styrknum varið til sameiginlegrar starfsemi í fjelaginu.

3. gr.

Fyrir orðin „og má þá veita kostnaðar við verkið“ í niðurlagi 7. gr. komi: og skal þá veita þeim, er verkið ljet framkvæma, styrk úr ríkissjóði, er nemi kr. 1.50 fyrir hvert metið dagsverk, þó aldrei meira en 1200 kr. fyrir hvert um sig.

40

7. maí

4. gr.

8. gr. orðist svo:

Nú sljettar maður tún sitt eða eykur eða ræsir fram til tún-græðslu, eða girðir tún eða land, sem tekið er til ræktunar, og skal þá veita honum styrk úr ríkissjóði, er nemur 1 kr. fyrir hvert metið dagsverk, ef sannað er fyrir Búnaðarfjelagi Íslands, að hann fullnægi skilyrðum þeim, er um ræðir í 9. og 11. gr. Enginn getur þó fengið hærri styrk samkvæmt þessari grein en 800 kr. fyrir hvers árs jarðabætur.

5. gr.

10. gr. fellur niður.

6. gr.

Upphaf 12. gr. orðist svo:

Nú gerir maður nýjan matjurtagarð, og skal þá veita honum styrk úr ríkissjóði, er nemi 1 kr. á hvert metið dagsverk, þar með talinn girðingarkostnaður, en eigi áburður.

Fyrir „400“ í niðurlagi greinarinnar komi: 200.

7. gr.

Á eftir 12. gr. komi ný grein, er orðist svo:

Atvinnumálaráðuneytið gefur út reglur, eftir tillögum Búnaðarfjelags Íslands, um hversu votheystóftir skuli gerðar og hvar settar. Nú hefir sá, er gera lætur útheystóft eftir að reglur þessar eru gefnar út, fylgt þeim í öllu, og Búnaðarfjelag Íslands telur, að hann hafi brýna þörf fyrir tóftina, og skal þá veita honum styrk úr ríkissjóði, er nemi 50 aurum fyrir hvert metið dagsverk.

8. gr.

13. grein laganna fellur niður.

9. gr.

Aftan við 14. gr. bætist:

Ágreining um kostnað við fyrirtæki þau, sem styrk fá úr ríkissjóði samkvæmt þessum kafla, úrskurðar ráðherra. Minni vinna hjá hverjum einstökum en 5 dagsverk nýtur ekki styrks samkvæmt lögum þessum.

10. gr.

27. gr. orðist þannig:

Þegar þjóðjörð eða kirkjujörð er bygð, skal jafnan, þar sem við getur átt, ákveðið í byggingarbrjefinu, að leiguliði megi vinna af sjer landsskuld og leigur með jarðabótum á leigujörð sinni. Jarðabæt-

ur, sem leiguliði greiðir leigu og landsskuld með, skulu metnar til þeirrar greiðslu alt að 3 kr. hvert dagsverk.

40
7. maí

Sama rjett hafa landsetar ríkissjóðs, sem nú eru, þar með taldir prestar og bændur á hjáleigum prestssetra, þó afgjald hjáleignanna sje metið upp í heimatekjum presta.

Með landsskuld af jörðum telst í þessu sambandi afgjald eftir allar jarðárnytjar, svo sem veiði, varp o. fl., þó að sjerstaklega sje metið.

11. gr.

29. gr. orðist svo:

Nú vill leiguliði á þjóðjörð eða kirkjujörð vinna af sjer landskuld og leigur, eins og segir í 27. gr., að nokkru eða öllu leyti, og skal honum það heimilt með þeim jarðabótum, sem nefndar eru í II. kafla jarðræktarlaganna, 7.—13. gr. — Engin jarðabót er gild borgun upp í landsskuld og leigur, nema fullgerð sje og vel af hendi leyst að álitu Búnaðarfjélagu Íslands, í gjalddaga þeirrar landsskuldar eða leigna, er greiða á með henni.

12. gr.

Styrkur úr ríkissjóði til hreppsþúnaðarfjelaga skal nema 10 aurum fyrir hvert unnið dagsverk. Styrkurinn skiftist hlutfallslega milli þúnaðarfjelaganna eftir tölu jarðabótamanna í hverju fjelagi. Styrk þennan skal leggja í sjóð, sem nefnist verkfærakaupasjóður.

Í sjóðinn skal auk þess árlega greiða úr ríkissjóði 20 þúsund krónur, er skiftist milli hreppsþúnaðarfjelaganna eftir tölu jarðabótamanna í hverju fjelagi. Sú upphæð, er sjóði hvers hreppsþúnaðarfjelags ber samkvæmt því, er að ofan getur, skal vera sjereign hvers fjelags.

13. gr.

Tilgangur sjóðsins er að ljetta undir með bændum, einstökum eða fleirum í fjelagi, að eignast hestaverkfæri til jarðræktar.

Þúnaðarfjelag Íslands sjer um útvegum þeirra verkfæra, er sjóðurinn veitir styrk til að kaupa, og ákveður, af hvaða gerð þau skuli vera.

14. gr.

Eftir því sem fje sjóðsins hrekkur til árlega, skal því varið til að kaupa fyrir hestaverkfæri handa þeim bændum, sem leggja fram jafnmikið fje og nemur framlagi sjóðsins. Sá, er styrks beiðist, sendir umsókn sína, stílaða til Búnaðarfjélagu Íslands, stjórnn þess þúnaðarfjelags, sem hann er meðlimur í, og sjer hún þá um útvegum verkfæranna hjá Búnaðarfjelagi Íslands og greiðslu andvirðis.

40 Enginn bóndi getur fengið meira framlag úr sjóðnum en 300
7. maí krónur.

15. gr.

Nú er fje fyrir hendi í verkfærakaupasjóði eftir að fullnægt er styrkbeiðnum samkvæmt 14. gr., og njóta þá búnaðarfjelög sömu kjara og einstakir bændur um helmings framlag úr sjóðnum til verkfæra-kaupa, og ákveða þá fjelögin sjálf, hvort þau nota verkfærin sem fjelagseign eða skifta þeim milli einstakra manna.

Heimilt er að styrkja með alt að $\frac{1}{4}$ verðs kaup á jarðræktarvjelum, og sjeu þær þá eign búnaðarfjelags, enda sje áður fullnægt þeim styrkbeiðnum, er í 14. gr. og fyrri málsgrein þessarar greinar getur.

16. gr.

Atvinnumálaráðuneytið hefir á hendi stjórn verkfærakaupasjóðs, í samráði við stjórn Búnaðarfjelags Íslands.

Nánari ákvæði um starfsemi verkfærakaupasjóðs getur atvinnumálaráðuneytið sett með reglugerð, í samráði við stjórn Búnaðarfjelags Íslands.

17. gr.

VII. og VIII. kafli jarðræktarlaganna (41.—43. gr.) falla niður.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda um allar þær jarðabætur, sem mældar verða á árinu 1928.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Sorgenfrihöll, 7. maí 1928.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.